

15. februar 2019

UPA 2019/60

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Immikkut akileraarummik taamaallaat Kalaallit Nunaanni Ilagiinni ilaasortanit akilerneqartartussamik eqqusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit)

Uani siunnersuummi tunngaviusumik pineqarpoq kiffaangissuseq. Upperisaqarnissamut kiffaangissuseqarneq. Aammali amerlanerit upperiumasaannut uppertariaqannginnermut kiffaangissuseqarnissaq.

Nunatsinni qanorluunniit upperisaqarsinnaatitaavugut aamma kialluunniit qanoq upperisaqarumaneruni nammineq aalajangertussaavaa. Tamanna perruualaarutigisariaqarparput nunammi allat ilaanni tamanna periarfissaanngilaq. Nunarpassuarni inuit malersorneqaatigisinnaavaat nuimanerit upperisaannut naaggaartuunertik. Taamaattussanngilaq.

Demokraatit isumaat naapertorlugu nunatsinni aqqissuussinikuuvugut kristumiuunngitsut kristuminunut akiliussisartunngorlugit. Kalaallit Nunaannili Ilagiit Aningaasanut Inatsisikkut tapiiffigineqartarmata innuttaasut tassaapput aningaasalersuisut. Demokraatit isaanni tamanna ajorpoq.

Upperisaq upperisarsiornillu inuit ataasiakkaat namminneq oqartussaaffigaat. Nunatut aalajangissanngilarput inuit qanoq upperisaqassanersut.

Taamatulli oqareerluta qularutigineqassanngilaq Kalaallit Nunaanni Ilagiit amerlasoorpassuarnut ikiuutaamat tuppallersaataallunilu, inuuneq artornarsingaangat. Kalaallit Nunaanni Ilaagit aamma katersuuffiupput taamatullu piffissap ingerlanerani kulturitsinnut ilaalersimavoq. Aamma tamanna periarfissaajuassaaq.

Kalaallit Nunaanni Ilagiit pisortatigoortumik aqqissuuttagaannut ilaaniaraanni pisariaqarpoq ilaasortaanissaq. Assersuutigalugu oqaluffimmi katissinnaanngilatit apersortissinnaanallu ilaasortaanngikkuit, katittussalli aappaannaaluunniit ilaasortaatillugu oqaluffimmi katittoqarsinnaavoq. Aamma qitornaq kuisinniaaraanni minnerpaamik angajoqqaap aappaa Kalaallit Nunaanni Ilagiinni ilaasortasariaqarpoq.

Aningaasanut inatsit aqquutigalugu ukiut tamaasa 50 millioner koruunit Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut¹ aningaasaliissutigineqartarput. 2019-mut Aningaasanut Inatsit naapertorlugu

¹ Konto 40.97.30 i Finansloven for 2019.

akilerarnermi procenti ataaseq 91,6 millioner koruunit missaanni isertitsissutaasarpoq². Tassa imaappoq innuttaasut ataasiakkaat tamarluinnarmik 0,6 procentimik ilagiinnut akiliisarput. Imaassinnaavorli siunissami ilagiinnut aningaasaliissutigineqartartut ikinnerulerumaartut Naalakkersuisut oqaatigereernikummassuk ilagiit allaffissornerat peerneqaratarsinnaasoq assersuutigalugu atsiinermi il.il. Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut attuumassuteqanngitsuni.³

Demokraatini isumaqarpugut innuttaasut piomagunik upperisaqatigiinnut ilaasortaaffiginngisanut akiliisarunnaarnissaminut periarfissaqalernissaannut piffissanngortoq - aamma Kalaallit Nunaanni Ilagiit pineqartillugit. Taamaasillutik innuttaasut Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut akiliidsarput naak qitornatik oqaluffimmi kuisissinnaanngikkaluartut angajoqqaajusut Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut ilaasortaangimmata. Ullumikkut innuttaasut 5,6 %-iisa missaat Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut ilaasortaangillat, takuuk. Naalakkersuisut UKA2017/54-mut atatillugu akissutaat. Takorloorneqarsinnaavorli siunnersuut manna akuerineqarpat Kalaallit Nunaanni Ilagiinni ilaasortat suli amerlanerit ilaasortaajunnaarsinnaanerit.

Siusinnerusukkut oqaatisattut taava ilagiit oqaluttuarisaanitsinnut kulturitsinnullu kingornussatsinnut ilaalernikuupput, tammatsaaliugassagut. Tamanna tunngavigalugu eqqortuusinnaanngilaq Kalaallit Nunaanni Ilagiit illuutaasa ilagiinnut akileraarut aqutugalugu 100 procentimik akilerneqartarnissaat. Periarfissaasinnaavoq Kalaallit Nunaanni Ilagiit Aningaasanut Inatsisikkut tunngaviusumik tapiiffigineqartalernissaat illuutit iliveqarfiillu aserfallattaaliernerannut atorneqartartussanik - Kalaallit Nunaannili Ilagiit missingersuutaasa sinneri immikkut ilagiinnut akileraarut aqutugalugu pissarsiarineqartalertariaqarput, taakkulu taamaallaat Kalaallit Nunaanni Ilagiinni ilassortanit akilerneqartassapput. Ilagiinnut akileraarut taamaasilluni Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut ilaasortaanermut ilaassaaq.

Taamaattumik oqartoqarsinnaavoq innuttaasut Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut ilaasortaangitsut akileraarnikinnerusalissasut.

Demokraatini isumaqarpugut tulluassasoq suliaq akileraartarnermut iluarsartuussinermut 2019-mi aallartinniarneqartumut ilanngunneqassappat.

Neriuppunga Naalakkersuisut siunnersuutiga ilalerumaaraat taamatullu Inatsartuni partiit allat.

Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu pisortanut

Naalakkersuisut akileraartarnermut iluarsartuussisoqassasoq kalerrisaarutiginikuuat aamma taamaattumik siunnersuut manna suliarmut ataatsimoortumut tassunga ilanngunneqartariaqarpoq. Taamaakkaluartorli suliarmut amerlisussaapput, taamaattumik naatsorsuutigineqartariaqarpoq ilinniagartuup inatsisitigut suliassaq pisariaqartoq suliarsinnaajumaaraa ukiup affaata ukiullu ataatsip missaani.

Aamma siunnersuut akuerineqassagaluarpat tamanna allaffissornikkut suliassartaqarumaarpoq, tamannali qanoq akeqassanersoq tigussaasumik tagginneqarsinnaanngikkallarpoq. Naalakkersuisut UKA2017/74-p suliarineranut atatillugu akissumminni ima allapput:

² Konto 24.10.10 i Finansloven for 2019

³ Jf. Naalakkersuisuts svarnotat til EM2017/54

” Akileraarutitut tunngatillugu ilagiinnut akileraarut eqqutissallugu periarfissaqarpoq. Taamatulli akileraartitsisoqarniarpat inatsisitigit tunngavilerneqartariaqarpoq, it-qarnikkut piareersaasoqartariaqarpoq suliasanillu nassataqarumaarluni. Taamaammatt ilagiinnut akileraarummik eqqussisoqarnera suli ilisimaneqanngitsumik, annikigisassaannngitsumilli aningaasartuuteqarnermik nassataqartussaavoq.”

Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu namminersorlutik inuutissarsiutunut kingunissai.
Soqannilaq.

Aningaasatigit allaffissornikkullu innuttaasunut kingunissai.

Aningaasanut inatsit aqqutigalugu ukiut tamaasa 50 millioner koruunit Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut⁴ aningaasaliissutigineqartarput. 2019-mut Aningaasanut Inatsit naapertorlugu akileraarnermi procenti ataaseq 91,6 millioner koruunit missaanni isertitsissutaasarpoq⁵. Tassa imaappoq innuttaasut ataasiakkaat tamarluinnarmik 0,6 procentimik Kalaallit Nunaanni Ilagiinnut akiliisarput.

Siunnersuutip matuma akuerineratigit allannguutit takussutississagutsigit, taava nunatsinni akileraartartut 38.000-t missaaniittut maannamut ukiumut 50 mio. koruuninik akiisarput, tassa imaappoq agguaqatigiisillugu inuk ataaseq 1.316 koruunit missaanni akileraartarpoq. Siunnersuut akuerineqassappat innuttaasut akileraartartut 35.880-t missaasa 50 mio. koruunit akilertariaqartalissaaat, agguaqatigiisillugu inuup ataatsip 1.397 koruunit ukiumut.⁶ Paarlattuanik innuttaasut Kalaallit Nunaanni Ilagiinni ilaasortaannngitsut ataasiakkaat ukimut sipaartalissavaat 1.316 koruunit missaat.

⁴ Konto 40.97.30 i Finansloven for 2019.

⁵ Konto 24.10.10 i Finansloven for 2019

⁶ Den konkrete skatteprocentmæssige stigning kan ikke fastsættes med fuld sikkerhed, da de enkelte skatteydere har forskellige indtægter.